

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๐๐๔/๑๕๓๓

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๑๕ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง การรับรองร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุม Nelson Mandela Peace Summit ในห้วงการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๓

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ร่างปฏิญญาทางการเมือง (Political Declaration) และคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่อง การรับรองร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุม Nelson Mandela Peace Summit ในห้วงการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๓ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ในโอกาสที่ปี ค.ศ. ๒๐๑๘ เป็นปีที่นาย Nelson Mandela มีอายุครบ ๑๐๐ ปี ที่ประชุมเต็มคณะของที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๒ ได้ให้การรับรองข้อมติเรื่อง Nelson Mandela Peace Summit โดยฉันทามติ โดยไทยได้ร่วมอุปถัมภ์ข้อมติ เนื่องจากเห็นว่าข้อมตินี้นับเชิงบวกเพื่อส่งเสริมและรักษาสันติภาพโลก

ข้อมติเรื่อง Nelson Mandela Peace Summit กำหนดให้จัดการประชุมเต็มคณะระดับสูง (High-level plenary meeting) ของที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ ภายใต้ชื่อ Nelson Mandela Peace Summit ด้วยจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมสันติภาพโลก

๑.๒ การประชุม Nelson Mandela Peace Summit จะมีขึ้นในวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑ ที่ General Assembly Hall สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ นครนิวยอร์ก และจะมีการรับรองปฏิญญาทางการเมืองเป็นเอกสารผลลัพธ์ของการประชุม รวมทั้งจะมีการกล่าวถ้อยแถลงโดยประเทศสมาชิกสหประชาชาติ รวมทั้งไทยด้วย

๑.๓ ประธานสมัชชาสหประชาชาติได้แต่งตั้งให้เอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรแอฟริกาใต้ประจำสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก และเอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรไอร์แลนด์ประจำสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก ดำรงตำแหน่งผู้ประสานงานร่วมในกระบวนการหารือเพื่อจัดทำร่างปฏิญญาทางการเมือง โดยได้จัดการประชุมอย่างไม่เป็นทางการ เพื่อหารือเกี่ยวกับเนื้อหาของร่างปฏิญญาฯ รวม ๔ ครั้ง เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑ วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๑ วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ และวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑ และได้แจ้งเวียนร่างปฏิญญาทางการเมือง ฉบับล่าสุด สถานะวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๑ ให้รัฐสมาชิกพิจารณา ทั้งนี้ ร่างปฏิญญาทางการเมืองและคำแปลอย่างไม่เป็นทางการปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยที่ร่างปฏิญญาทางการเมืองดังกล่าวเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพัน

ในด้านนโยบาย และอาจเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) แต่ไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การประชุม Nelson Mandela Peace Summit จะมีขึ้นในวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑ ในห้วงการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๓ ซึ่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศจะเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุมฯ และจะร่วมรับรองร่างปฏิญญาทางการเมืองเป็นเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมฯ ในวันเดียวกัน

๔. สารสำคัญในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ร่างปฏิญญาทางการเมืองมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาสันติภาพ การส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ (2030 Agenda for Sustainable Development) การคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการส่งเสริมความอดกลั้น ความเข้าใจ และการอยู่ร่วมกันโดยสันติระหว่างวัฒนธรรม ศาสนา และความเชื่อต่าง ๆ และการแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยสันติ และเสนอให้ที่ประชุมร่วมกันตกลงในข้อต่อไปนี้

๔.๑.๑ กำหนดให้ห้วงปี ๒๕๖๒ – ๒๕๗๑ (ค.ศ. ๒๐๑๙ – ๒๐๒๘) เป็นทศวรรษแห่งสันติภาพของนายเนลสัน แมนเดลา (Nelson Mandela Decade of Peace) และเรียกร้องให้รัฐสมาชิกเพิ่มความพยายามเป็นเท่าตัวเพื่อบรรลุเป้าหมายแห่งสันติภาพ การพัฒนา และสิทธิมนุษยชน

๔.๑.๒ ให้จัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาระดับสูงเพื่อการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท (High Level Advisory Board on Mediation)

๔.๑.๓ สนับสนุนให้ประธานสมัชชาสหประชาชาติ และเลขาธิการสหประชาชาติทำงานร่วมกันเพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับรางวัล United Nations Nelson Rolihlahla Mandela Prize และรางวัล United Nations Prize in the fields of Human Rights

๔.๑.๔ เสนอแนะให้สหประชาชาติพิจารณาแนวทางที่คำนึงถึงสมดุลระหว่างความต้องการของชนในยุคนปัจจุบันและอนาคตอย่างเป็นระบบ

๔.๒ จากการประชุมอย่างไม่เป็นทางการเพื่อหารือเกี่ยวกับเนื้อหาของร่างปฏิญญาทางการเมือง เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑ และร่างปฏิญญาทางการเมือง ฉบับล่าสุด สถานะวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๑ ยังคงเหลือประเด็นที่ที่ประชุมยังไม่สามารถหาข้อสรุปร่วมกันได้ คือ การมีถ้อยคำ “การยึดครองดินแดนโดยกองกำลังต่างชาติ” (foreign occupation) ในย่อหน้าที่ ๕ โดยสหรัฐอเมริกาเสนอให้ตัดถ้อยคำดังกล่าว แต่ปากีสถานและปาเลสไตน์ไม่เห็นด้วย เนื่องจากเป็นประเด็นที่นายแมนเดลาต่อสู้มาตลอดระยะเวลาที่ยังมีชีวิตอยู่ ทั้งนี้ ผู้ประสานงานร่วมในกระบวนการหารือเพื่อจัดทำร่างปฏิญญาฯ จะประชุมอย่างไม่เป็นทางการอีก ๑ ครั้งก่อนการรับรองร่างปฏิญญาทางการเมืองในการประชุม Nelson Mandela Peace Summit ในวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑

๔.๓ ไทยน่าจะสนับสนุนและร่วมรับรองร่างปฏิญญาทางการเมือง ฉบับล่าสุด สถานะวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๑ ได้ เนื่องจากไม่มีข้อขัดข้องต่อสาระโดยรวมของร่างปฏิญญาทางการเมืองซึ่งมีเนื้อหาเชิงสร้างสรรค์ในการส่งเสริม รักษาสันติภาพ และการให้ความสำคัญต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและสิทธิมนุษยชน ซึ่งการสนับสนุนร่างปฏิญญาทางการเมือง ควบคู่กับการกล่าวถ้อยแถลงโดยผู้แทนไทย จะช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ของไทยในเวที

ระหว่างประเทศว่าเป็นประเทศที่ส่งเสริมสันติภาพ มีบทบาทและความสำเร็จด้านการพัฒนาและด้านสิทธิมนุษยชน และส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติของทุกฝ่ายในสังคม ซึ่งจะสามารถเกื้อหนุนต่อการสมัครของไทยเพื่อรับเลือกตั้ง ในตำแหน่งสมาชิกคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (Economic and Social Council – ECOSOC) วาระปี ค.ศ. ๒๐๒๐ – ๒๐๒๒ ได้อีกทางหนึ่ง โดยสำหรับประเด็นที่ยังไม่ได้ข้อสรุปตามข้อ ๔.๑.๒ ซึ่งเกี่ยวกับ “การยึดครอง ดินแดนโดยกองกำลังต่างชาติ” (foreign occupation) นั้น ไทยมีท่าทีที่ชัดเจนในเรื่องดังกล่าวมาโดยตลอดว่า สนับสนุนการแก้ปัญหาอย่างสันติและสร้างสรรค์โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และเห็นว่า ไม่ว่าผลการเจรจาแก้ปัญหาทางการเมืองในส่วนดังกล่าวจะออกมาในรูปแบบใดก็ไม่มีผลกระทบกับไทย

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

-

๖. ผลกระทบ

-

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

-

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

-

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศประสงค์ขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ ดังนี้

๑๐.๑ อนุมัติให้สนับสนุนและร่วมรับรองร่างปฏิญญาทางการเมืองดังกล่าวเป็นเอกสารผลลัพธ์ ของ Nelson Mandela Peace Summit ทั้งนี้ หากมีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเนื้อหาของร่างปฏิญญาฯ ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญก่อนการรับรอง ขอให้กระทรวงการต่างประเทศสามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณาอีกครั้ง

๑๐.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (นายวีระศักดิ์ พุทธะกุล) ซึ่งเป็น หัวหน้าคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๓ เป็นผู้ร่วมรับรองร่างปฏิญญาทาง การเมืองเป็นผลลัพธ์ของ Nelson Mandela Peace Summit ในการประชุมดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำความกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมัตถ์วินัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมองค์การระหว่างประเทศ

กองงานบริหารองค์การระหว่างประเทศ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๒๑๔๓

โทรสาร ๐ ๒๒๓ ๕๐๖๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ pamilas@mfa.go.th